

Čo všetko vyplýva z priateľstva predsedu súdnej rady a špeciálneho prokurátora

Otázka priorit v organizovaní svojho voľného a pracovného času napovie veľa o človeku. Pre malú ochutnávku priorit nemusíme zájsť ďaleko. Pri ostatnej návšteve zástupcov európskych súdnych rád v Bratislave predseda súdnej rady vynechal spoločnú večeru a aj obed s našimi kolegami a účastnil sa len povinného oficiálneho programu. Zo subjektívnych dôvodov na jeho strane. Napriek tomu, že nás oboch súdna rada delegovala ako zástupcov a napriek tomu, že bol hosťiteľom. Nuž, traja členovia súdnej rady, ktorí vyjadrili Jánovi Mazákovi podporu v jeho zotrvaní v kresle na čele súdnej rady, a vďaka ktorým máme menšinovú vládu bez funkčnej legitimacy, žnú ovocie svojho rozhodnutia a zrejme sú stále presvedčení, že sa rozhodli správne.

Čo však predseda súdnej rady rozhodne nevymeškal a čas si v nabitom kalendári našiel, bol rozhovor so špeciálnym prokurátorom, bývalým šéfom NAKA s moderátorom Vagovičom. Pozrela som si zostrih tejto relácie a neviem celkom dobre definovať formát a tým pádom ani to, koho mala uvedená debata osloviť. Ako prvé mi napadlo, že sa jedná o politický kabaret, keďže satira, irónia a žarty len tak lietali ovzduším. Potom som si uvedomila, že označením „politický kabaret“ by som mohla uraziť Milana Markoviča a ostatných, ktorí sa tomuto odvetviu zábavy venovali alebo venujú. Investigatíva ani odborná diskusia to nebola. Tak azda akési chlupské posedenie pri pive, ale bez piva. Alebo akoby nejaké „skeče“ zo seriálu Dva a pol chlapa. Ale to by som zas urazila Charlieho Sheena. A to nechcem.

Chvíľku som si pretáčala časti tohto kultúrneho podujatia, v ktorých rozprávala hlava ústavného orgánu sudcovskej legitimacy, teda tak ako si túto hlavu predstavujú traja členovia súdnej rady – Berdisová, Gábriš a Majerník. Okrem iného som sa dozvedela novinku, že predseda súdnej rady sa vyznal zo svojho priateľstva so špeciálnym prokurátorom a vyznal sa aj zo svojho obdivu k jeho práci. Taktiež vyjadril rešpekt k bývalému šefovi NAKA, ku ktorému ako k osobe rovnako zverejnil veľmi pozitívny hodnotiaci úsudok. Na tom by inak nebolo nič zvláštne. Každý máme svoje idoly. Každý máme právo na názor a jeho verejný prejav. Tiež si vážim prácu každého, kto ju berie zodpovedne a vážne. Hoc teda nemám vo zvyku prehnane verejne vyjadrovať svoj obdiv, pretože mi to príde trocha patetické. Ale proti gustu žiaden dišputát.

Avšak toto vyznanie sa z citov k špeciálnemu prokurátorovi a bývalému šefovi NAKA vrhá úplne nové svetlo na rokovanie a hlasovanie na pôde súdnej rady. Napríklad o razii NAKA na Okresnom súde Bratislava III ako aj o bode programu, kedy sme rozoberali tajné schôdzky predsedu súdnej rady v sídle SIS, kam ho podľa medializovaných správ mal vozit' pán Daniel Lipšic. Už rozumiem bráneniu sa zubami nechtami prijatiu uznesenia a obštrukciám. Už rozumiem zverejnenému odlišnému stanovisku predsedu súdnej rady k uzneseniu súdnej rady, ktorá sa sudcov na Okresnom súde Bratislava III zastala potvrdením toho, že konali zákonne. Chápem už aj mediálnemu aktivizmu a prileteniu na pomoc v prípade núdze. V núdzi predsa poznáš priateľa.

Už som raz niekde písala, čo sa stane, keď sa človek emočne zainteresuje. Stratí odstup, zdravý úsudok a veľmi ľahko sa identifikuje s potrebami a názormi toho druhého. Čo je manželstve želaný stav, avšak v riadení súdnictva som si nie tak celkom istá ohľadom prínosnosti tohto javu pre spoločnosť.

Z Kódexu Európskej siete súdnych rád určeného pre členov súdnych rád vyplýva, že neustrannosť a zdanie neustrannosti sú veľmi dôležité pri výkone právomocí a úloh členov súdnych rád. Neustrannosť by sa mala prejavovať v celom procese prijímania rozhodnutí súdnej rady a v spôsobe, akým sú tieto rozhodnutia predkladané verejnosti. Člen súdnej rady by mal vykonávať svoje úlohy bez protekcie, zaujatosti alebo predsudku a preto by si mal byť vedomý svojich vlastných predsudkov. Členovia súdnej rady by sa mali vzdať účasti na rozhodovaní, v ktorom nie sú schopní rozhodnúť vec neustranne, alebo pri ktorom by sa mohlo rozumnému pozorovateľovi zdať, že nie sú schopní rozhodnúť neustranne.

Prečo sa predseda súdnej rady nezdržal hlasovania o bodoch týkajúcich sa špeciálnej prokuratúry a NAKA a neoznámil členom súdnej rady, že má emočný vzťah priateľského až adoračného charakteru k bodu rokovania? **Stálo to priateľstvo za to, aby tak kontaminoval nielen ovzdušie okolo seba, ale aj celej súdnej rady?**

V kontexte dodatočne zverejnenej informácie stojí za to zamyslieť sa nad aktivizmom predsedu súdnej rady, ktorý na pôde súdnej rady mienil presadiť stanovisko, že generálny prokurátor uplatňovaním § 363 zasahuje do nezávislosti súdnictva. Tiež sa pozrime na účasť predsedu súdnej rady v komisii pre obnovu dôvery v právny štát, ktorá vznikla ako marketingový ťah a tak trocha bluf na verejnosť po tom, ako mali byť zistené závažné skutočnosti práve týkajúce sa inštitúcií, ku ktorých predstaviteľom predseda súdnej rady prechováva sympatie a vrúcne priateľské city.

Budúci týždeň nás čakajú konzultácie s Európskou komisiou o stave právneho štátu. Vzhľadom na zverejnené informácie o osobných vzťahoch pána Mazáka s pánom Lipšicom očakávam, že k otázkam týkajúcim sa zrušenia Úradu špeciálnej prokuratúry predseda súdnej rady oznámi zástupcom Európskej komisie skutočnosť, že špeciálny prokurátor je jeho osobný priateľ, a preto môže byť jeho hodnotiaci úsudok touto skutočnosťou ovplyvnený. Zápis v správe o stave právneho štátu na základe priateľského vzťahu je totiž silná káva.

V Bratislave, dňa 3.februára 2024

Dana Jelinková Dudzíková